

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä esityispalveluista

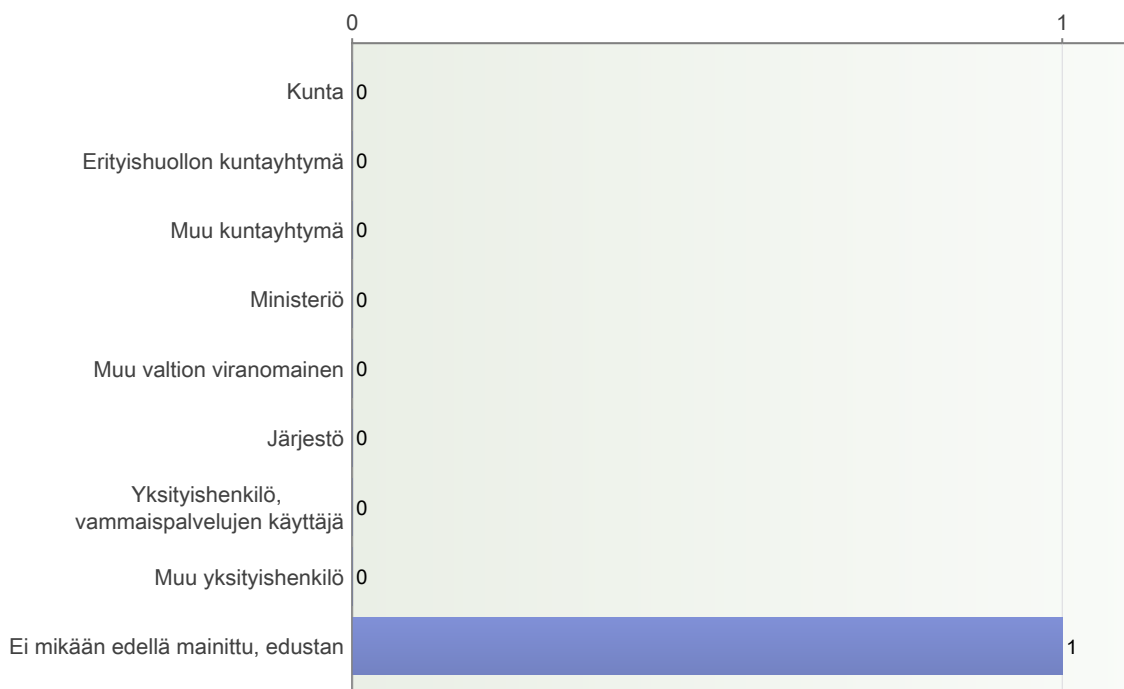
1. 1. Vastaajan taustatiedot

Vastaajien määrä: 1

Etunimi	Sukunimi	Sähköposti	Organisaatio, jota vastaus edustaa	Mahdollinen tarkennus
Risto	Kankaanpää	hallintopaallikko@vihreat.fi	Vihreä liitto rp.	

2. 2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

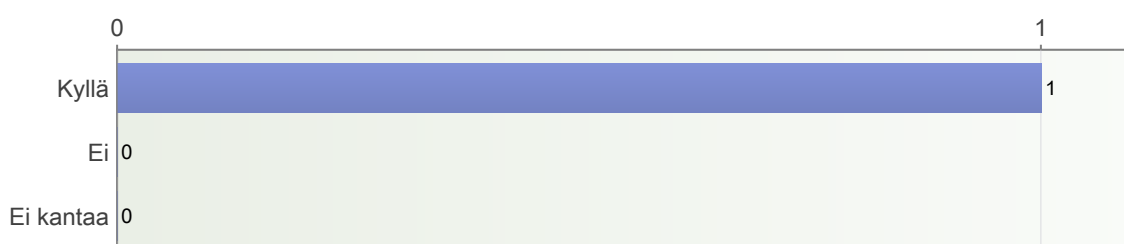

Avoimet vastaukset: Ei mikään edellä mainittu, edustan

- rekisteröity puolue

3. 3. 1 §:ssä säädetään lain läpileikkaavista periaatteista. Kattaako säännös vammaispalveluille asetetut tavoitteet?

Vastaajien määrä: 1

4. 4. Muita huomioita 1 §:n sisältöön.

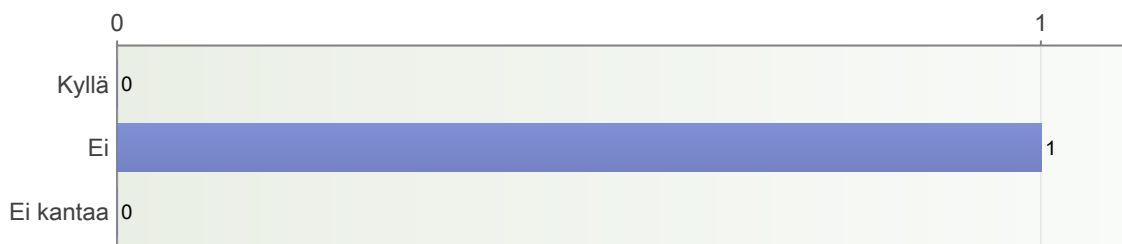
Vastaajien määrä: 1

- Pykälä vastaa pääosin vammaispalveluille asetettuihin tavoitteisiin. Vammaisten henkilöiden elämäntilanteet, toiveet ja henkilökohtaiset tarpeet saattavat vaihdella paljonkin. Vaarana on, että lakia sovellettaessa luodaan normeja, joiden perusteella palveluja ja niiden määrää rajataan riippumatta vammaisen henkilön omasta elämäntavasta ja avun tarpeesta. Tämän välttämiseksi yksilöllisyys olisi syytä todeta maininnalla laissa erikseen.

Yhdenvertaisuus on erittäin tärkeä asia, mutta vammaisten henkilöiden yhdenvertaisuus näkyy lain soveltamisessa liian usein niin, että kaikille tarjotaan vain oletettu minimi ja yksilölliset tarpeet jäävät huomioimatta. Esimerkiksi vedotaan siihen, että jos yhdelle annettaisiin vaikkapa lisää kuljetuspalvelumatkoja, kaikki muutkin vaatisivat niitä. Toisaalta vammaisen henkilö on kuljetuspalvelujen suhteen hyvinkin epäyhdenvertaisessa asemassa ei-vammaisiin nähden, koska ei-vammaisen henkilö voi käyttää joukkoliikennettä niin paljon kuin jaksaa, mutta vammaisen henkilö on sidottu kunnan päättämään matkamäärään, joka on yleensä laissa mainittu vähimmäismäärä.

5. 5. Onko 2 §:n perusteella selvää, missä tilanteissa sovelletaan erityislakia?

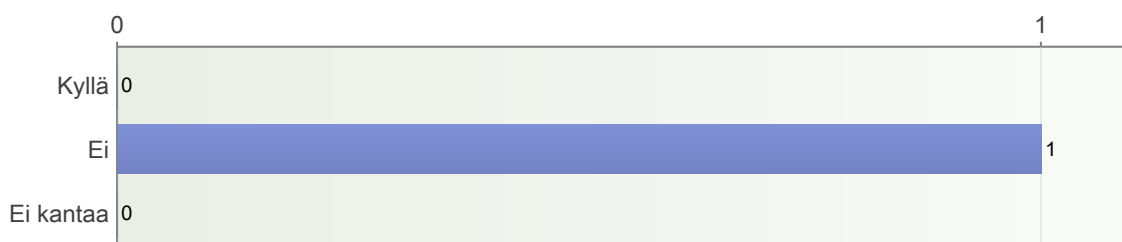
Vastaajien määrä: 1

6. 6. 2 §:n 3 momentissa säädetään soveltamisalan rajauksesta.

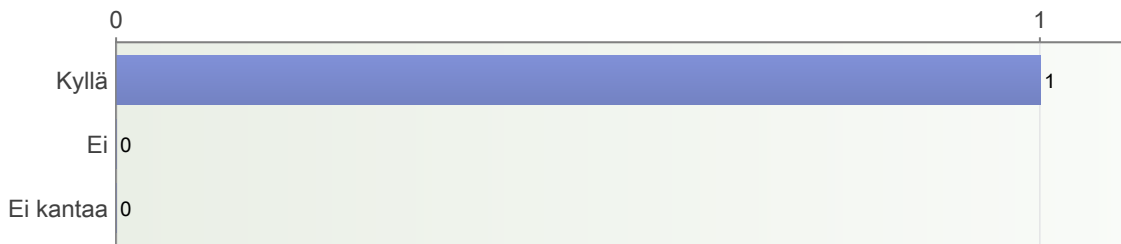
Onko raja selvä?

Vastaajien määrä: 1

7. Onko rajausta tarpeellinen?

Vastaajien määrä: 1

8. 7. Muita huomioita 2 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lain toteuttamisen kannalta on äärimmäisen tärkeää, että ns. yleispalvelujen ja vammaispalvelujen välinen koordinaatio toimii. Tämä edellyttää, että vammaisten henkilöiden tarpeisiin pystytään vastaamaan yleispalveluissa, eikä heitä tarvitse ohjata vammaispalvelujen puoleen esimerkiksi vain siksi, että palvelupiste ei ole esteetön.

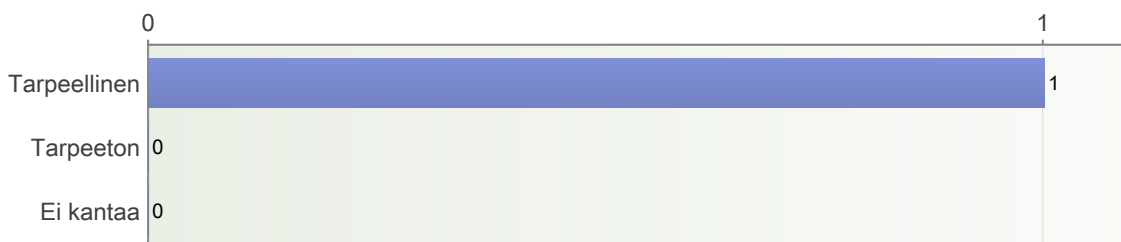
lääkkäiden vammaisten henkilöiden asema huolestuttaa. Laissa ei toki ole ikärajaa, mutta on erittäin vaikea sanoa, mitkä seikat johtuvat vammaisuudesta ja mitkä ikääntymisestä. Tämä rajausta on toki ymmärrettävä, jos vaihtoehtona oli, että vammaispalvelut poistettaisiin kokonaan yli 75-vuotiailta. Valtaosa tämänhetkisistä vammaispalvelujen käyttäjistä on yli 65-vuotiaita. Osittain ongelmana on vanhuspalvelulaki, joka ei vastaa runsaasti palveluja tarvitsevan ihmisen tarpeisiin riittävästi.

Lisäksi on huomioitava, että lausunnon kirjoittamisen hetkellä palveluihin vaikuttavia lainsäädäntöhankkeita on kesken (esim. sote, valinnanvapauslainsäädäntö). Sen takia kokonaisuuden toimivuuden arvioiminen ja lainsäädännön vaikutusten arviointi on vaikeaa.

9. 8. Arvioikaa momenttien tarpeellisuutta lain soveltamisen kannalta.

Palvelutarpeen arviointi sekä palvelujen suunnittelu, toteuttaminen ja toteutumisen seuranta on tehtävä yhteistyössä vammaisen henkilön ja sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000, jäljempänä asiakaslaki) 9 ja 10 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa vammaisen henkilön ja hänen laillisen edustajansa taikka omaisen tai muun läheisen kanssa.

Vastaajien määrä: 1

10. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

11. Vammaisen henkilön osallistumista on tuettava hänen toimintakykynsä, ikänsä ja elämäntilanteensa edellyttämällä tavalla. Vammaisen henkilön on voitava käyttää hänelle soveltuvaa viestintä- ja kommunikointikeinoa ja häntä on tarvittaessa tuettava tiedon saannissa, oman mielipiteen muodostamisessa ja ilmaisemisessa sekä oman tahdon toteuttamisessa.

Vastaajien määrä: 1

12. Lapsen ja nuoren mielipiteen selvittämisestä säädetään sosiaalihuoltolain 32 §:ssä. Lapselle ja nuorelle on järjestettävä riittävä apu ja tuki tiedonsaantiin, kommunikaatioon ja vuorovaikutukseen.

Vastaajien määrä: 1

13. 9. Muita huomioita 4 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että osallisuutta korostetaan. Palvelutarpeen arviointi on erittäin tärkeää, eikä se tällä hetkellä toteudu riittävän hyvin. Kaikille ei tehdä palvelutarpeen arviointia. Kaikki vammaiset henkilöt eivät myöskään osaa määritellä itse, millaisia palveluita tarvitsevat.

Siksi pykälään pitäisi saada selkeä momentti tuetusta päätöksenteosta, koska sosiaalihuoltolaissa tarkoitettu tuettu päätöksenteko ei välttämättä riitä kaikille kehitysvammaisille ja niille joilla on kognitiivisia ongelmia.

Koko luonnoksessa korostuu omaisten rooli, joka nousee tässä pykälässä esiin. Omaisten rooli on tärkeä, mutta sen korostumisessa on riski: on tunnustettava, että on omaisia ja läheisiä, jotka jyräävät tai jättävät huomiotta vammaisen ihmisen oman tahdon ja vähättelevät hänen omia kykyjään ja mielipiteitään. Vammaisia henkilöitä pitää suojella joskus läheisiltään. Ensisijaisesti kuultavan henkilön pitää aina olla vammaisen henkilö itse (niin ettei läheinen välitä mielipidettä) ja vammaisen henkilön kannan pitää olla aina ratkaiseva.

Osallistumisen tukeminen on hyvä ja tarpeellinen, mutta riittämätön. Hyvin tuetussa päätöksenteossa viestintä on kaksisuuntaista: ei riitä, että vammaisen henkilö saa käyttää tarvitsemiaan kommunikaatiomenetelmiä, vaan olisi myös velvoitettava viranomainen käyttämään asiakkaalle soveltuvia kommunikaatiomenetelmiä. Vain näin voidaan varmistaa, että vammaisen henkilö voi tehdä päätöksiä.

14. Asiakkaan oikeudesta saada selvitys toimenpidevaihtoehdoista säädetään asiakaslain 5 §:ssä sekä asiakkaan itsemääräämisoikeudesta ja osallistumisesta asiakaslain 8, 9 ja 10 §:ssä.

Asiakkaan osallistumisesta palvelutarpeen arviointiin sekä asiakassuunnitelman laatimiseen säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36, 39 ja 41 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

15. Vammaisen henkilön palvelutarpeen arvioinnista säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 36 ja 37 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

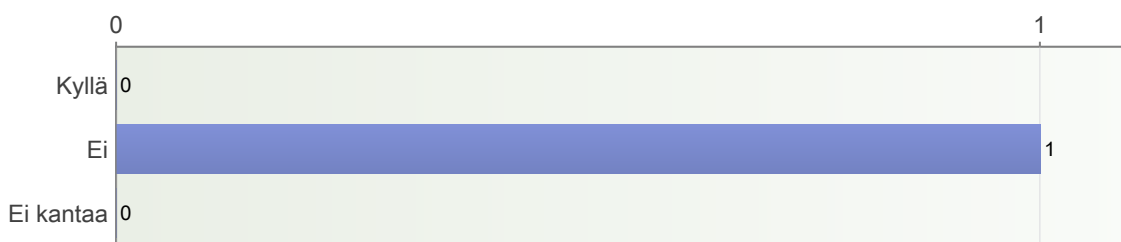
16. Asiakassuunnitelman tekemisestä ja omatyöntekijästä säädetään sosiaalihuoltolain 39 ja 42 §:ssä.

Vastaajien määrä: 1

17. Palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelman yhteydessä tehtävässä monialaisessa yhteistyössä ja palvelujen yhteensovittamisessa noudatetaan, mitä sosiaalihuoltolain 41 §:ssä säädetään.

Vastaajien määrä: 1

18. 11. Muita huomioita 5 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelutarpeen arviointi on erittäin tärkeä työkalu. Tällä hetkellä se toteutuu puutteellisesti, osa vammaisista henkilöistä ei saa sitä lainkaan. Toinen ongelma on, että tarpeenarvioinnin perusteella tehtävä asiakassuunnitelma ei ole sitova, joten se todellinen merkitys on jäänyt epäselväksi.

Nyt sosiaalihuoltolakiin esitetään lisäystä, jonka mukaan asiakassuunnitelmasta saa poiketa vain, jos sille on perustellut syyt. Kirjaus jättää turhan paljon tulkinnanvaraa (perusteltujen syiden tarkempi määrittelmä olisi paikallaan) mutta suunta on ehdottomasti oikea.

Kirjaus ei ole riittävän selkeä omatyöntekijän osalta. Omatyöntekijä mainitaan, mutta kohdasta ei käy ilmi riittävän selkeästi pitääkö omatyöntekijä olla.

Pykälän edellyttämä monialainen yhteistyö on toimiessaan hyvä toimintatapa, mutta siinä on myös se vaara, että vammaisen henkilön oma näkemys hautautuu ammattilaisten näkemysten alle ja jää vaille huomiota. Monialaisuus ei saa tarkoittaa vammaisen henkilön yli ja ohi puhumista. Riippuu hyvin paljon tapauksesta, kuinka monialaista osaamista tarvitaan. Esimerkiksi kuljetuspalvelun tarpeen monessa tapauksessa voi helposti todeta yksittäinenkin viranomainen.

19. 12. Arvioikaa seuraavia päätöksentekoon ja palvelujen toteuttamiseen liittyviä väittämiä.

Vastaajien määrä: 1

	Kyllä	Ei	Ei kantaa	Yhteensä	Keskiarvo
Päätöksentekoon liittyvä sääntely on riittävä.	1	0	0	1	1
Päätösten toimeenpanon sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Palvelujen laadun määrittämisen ja arvioinnin sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Lasten ja nuorten huomioon ottamisen sääntely on riittävä.	0	1	0	1	2
Yhteensä	1	3	0	4	1,75

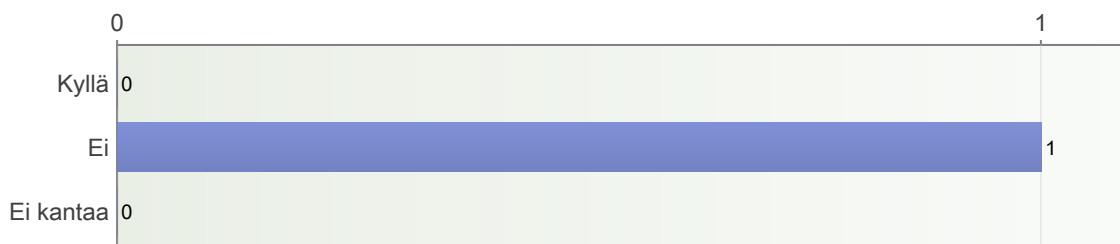
20. 13. Muita huomioita 6 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Lapsen ja nuoren osalta on syytä kiinnittää huomio ratkaisujen pitkän aikavälin kestävyYTEEN. Täytyy ottaa huomioon, mitä lapsi todennäköisesti tarvitsee tulevaisuudessa ja varautua siihen. Esimerkiksi usein tehdään se virhe, että tehdään asunnon muutostyöt pikkulapsivaiheen perusteella, eikä mietitä miten niillä voisi mahdollistaa itsenäisempi suoriutuminen teininä. Näin voidaan vaarantaa vammaisen nuoren mahdollisuus oppia tärkeitä elämäntaitoja.

21. 14. Täydentääkö säännös asianmukaisesti ehdotetussa laissa säädettyjä muita erityispalveluja?

Vastaajien määrä: 1

22. 15. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista valmennusta ja tukea koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) tai muun lain säännöksiä? (Esim. sosiaalihuoltolain 17 §:n mukaista sosiaalista kuntoutusta koskevaa säännöstä)?

Vastaajien määrä: 1

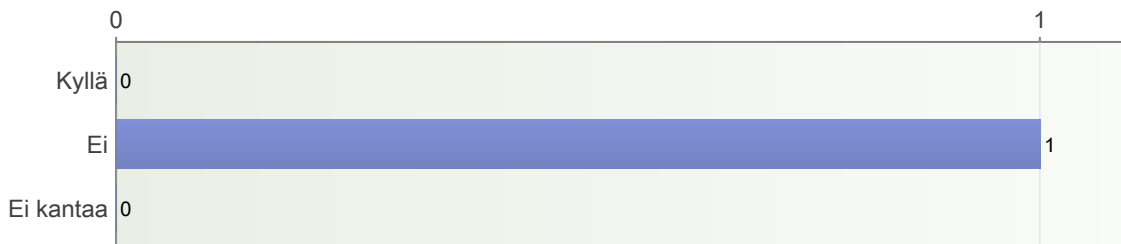
23. 16. Muita huomioita 8 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Valmennus ja tuki on erityisen tärkeä kohta kehitysvammaisille ja kognitiivisista ongelmista kärsiville henkilöille. Vihreät ehdottaa, että 1 momenttiin lisättäisiin omaksi kohdaksi työelämä ja opiskelu. Ne ovat keskeisiä ja heikosti toteutuvia osa-alueita monille tässä laissa tarkoitetuille henkilöille, että ne on syytä erikseen mainita. 4 momentissa mainittu tuki perheille ja läheisille pitäisi olla saatavilla muutenkin kuin merkittävissä elämän muutostilanteissa, koska tuen tarve on monesti aivan jatkuvaa. Sitä paitsi on hyvin yksilöllistä ja tulkinnanvaraista, mikä on merkittävä muutostilanne.

24. 17. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

25. 18. Huomioita 9 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Henkilökohtainen apu on keskeinen monien vammaisten henkilöiden osallisuuden toteuttaja. Vihreät ehdottaa että lisätään yhteiskunnallinen osallistuminen 1 momentin listaan.

Kehitysvammaisten kannalta on erittäin ongelmallista, että luonnoksessa on kohta: "Henkilökohtaisen avun järjestäminen edellyttää, että vammaisella henkilöllä on voimavaroja määritellä avun sisältö ja toteutustapa." Tämä niin sanottu voimavaraedellytys aiheuttaa sen, että osa henkilökohtaista apua tarvitsevista eivät sitä saa. Oikeuskäytäntö on hyvin selkeästi osoittanut, että mikä tahansa keino ilmaista omat mielipiteet riittää tämän täyttämiseksi, mutta avun järjestämistavan määrittely ei todellakaan ole yksinkertaista. Kuitenkin henkilökohtainen apu on sopivin vaihtoehto myös monille sellaisille henkilöille, jotka eivät tyhjentävästi kykene määrittelemään sen sisältöä ja järjestämistapaa, esimerkiksi monille vammaisille lapsille.

Kolmosmomentti on ongelmallinen: 30 tuntia kuukaudessa on tulkittu nykyisessä laissa maksimiksi, vaikka se on minimi. Tämä on johtanut siihen, että esimerkiksi asumispalveluyksikössä asuva henkilö ei ole saanut kodin ulkopuoliseen toimintaan riittävästi avustajatunteja, koska on katsottu että yksikössä on kaikki tarvittava apu. Tämä apu ei kuitenkaan lähde esimerkiksi asioimaan kaupungille tai lomamatkalle. Toki myös asumisyksikössä voi olla tilanne, että henkilö tarvitsee yksikön tarjoaman avun lisäksi henkilökohtaista apua, koska yksikössä annettu apu on tarkasti rajattu. Henkilökohtaisen avun tarve ei saa sulkea vammaista henkilöä neljän seinän sisälle.

Lisäksi momentin viimeinen virke, jossa annetaan lupa myöntää apua vähemmän kuin 30 tuntia kuukaudessa, antaa kunnille luvan harkintaan, joka mitä todennäköisimmin koituu vammaisen henkilön haitaksi. Jos henkilö tarvitsee vähemmän kuin 30 tuntia kuukaudessa apua, hän ei todennäköisesti käytä kaikkia hänelle myönnettyjä avustajatunteja. Tästä ei aiheudu ongelmaa, sillä maakunta maksaa vain käytetyistä tunneista.

26. 19. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

27. 20. Huomioita 10 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Sijaisjärjestelyt ovat todella hankala kohta henkilökohtaisessa avussa ja on hyvä, että ne on nostettu lakiin asti.

Vihreät pitää hyvänä, että työnantajamalli vaihtoehtoineen on kirjattu lakiin. Työnantajamallista ei saa luopua. Hyvin monelle juuri se on toimiva ratkaisu, joka takaa itsemääräämisoikeuden toteutumisen. Mitä enemmän kunta – tai tulevaisuudessa maakunta – osallistuu avustajan valintaan, työtehtävien määräämiseen ja vastaavaan, sitä vähäisemmäksi käy vammaisen henkilön valta omaan elämäänsä. Työnantajamalli ei sovi kaikille, mutta juuri siksi sille on vaihtoehtoja.

Omaisten mahdollisuus toimia avustajana on herättänyt paljon ristiriitoja. Vihreät suhtautuu sen mahdollistamiseen kielteiseksi eikä pidä perusteltuna nykyistä lainsäädäntöä löysempää kirjausta. Henkilökohtaisen avun pitää mahdollistaa vammaiselle henkilölle normaalit perheenjäsenen roolit ja ehkäistä perheen sisäisen dynamiikan vinoutumista niin että yksi perheenjäsen on toisten avun kohde ja joku perheenjäsenistä on taloudellisesti riippuvainen vammaisesta omaisestaan.

Omaisten toiminta avustajana olisi ongelmallista etenkin vammaisten nuorten kannalta. Vanhemmat voivat ajatella että on kätevintä että he itse toimivat vammaisen lapsensa avustajina, mutta tulevat siten vaarantaneeksi lapsensa normaalin itsenäistymisen.

Ruotsissa perheenjäsenen toimiminen avustajana on aiheuttanut paljon ongelmia. Pahimmillaan omaisen toimiminen avustajana on johtanut siihen, ettei perheen sisäistä väkivaltaa ole huomattu, vaan se on vain lisääntynyt.

28. 21. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

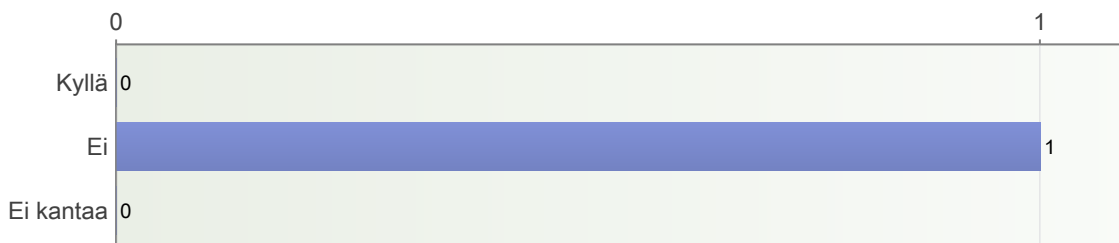
29. 22. Huomioita 11 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Tämä on tarkoituksenmukainen pykälä ja vihreät toivoo että se pysyy laissa. Työnantajamalli takaa vammaisen henkilön itsemääräämisoikeuden toteutumisen. On hyvä, että pykälässä tehdään selväksi, että työnantajamalli ei ole ainoa vaihtoehto, vaan selkeästi valinta. Lisäksi on hyvä, että tuki ja neuvonta on erikseen lisätty lakiin, sillä valtaosa työnantajamallin ongelmista liittyy siihen, että vammaisen henkilö ei ole saanut mitään ohjausta työnantajana toimimiseen.
Lakiin tulisi kirjata myös se tällä hetkellä käytössä oleva ja toimivaksi osoittautunut käytäntö, jossa vammaisen lapsen kohdalla hänen vanhempansa voisi toimia avustajan työnantajana ja työnantajuus siirrettäisiin lapselle täysi-ikäisyyden koittaessa.

30. 23. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

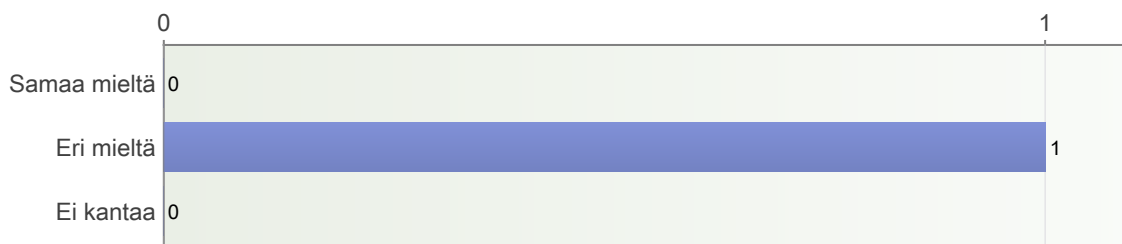
31. 24. Huomioita 12 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälä ei takaa riittävällä tavalla perustuslaissa ja YK:n vammaissopimuksessa mainittua oikeutta valita asuinpaikkaa ja -seuraa. Vaikka siinä mainitaan, että palvelu voidaan tuoda vammaisen omaan asuntoon, mutta keskitytään perinteisiin sosiaalihuoltolain mukaisiin tuetun asumisen muotoihin - käytännössä keskitettyä asumista esimerkiksi ryhmäkodissa tai palveluasumisyksikössä. Yhdessä henkilökohtaisen avun voimavaraedellytyksen kanssa tämä tarkoittaa, että etenkin kehitysvammainen henkilö ei tosiasiallisesti voi asua omassa asunnossaan muiden ihmisten tavoin, koska vammaispalvelu- ja sosiaalihuoltolait eivät sisällä palveluita, joita se heidän kohdallaan edellyttää.
Lisäksi tämä pykälä voi hankaloittaa ympärivuorokautisen henkilökohtaisen avun päätöksen saamista, koska maakunta voi vedota siihen, että sillä on tarjota paikka palveluasumisyksikössä. Omassa kodissa asuminen tulisi asettaa laissa ensisijaiseksi. Jos asuminen on ryhmämuotoista, sen olisi syytä olla esimerkiksi asuntoverkostomuotoista niin että jokaisen asukkaan yksityisyys ja mahdollisuus omaan tilaan toteutuvat, samoin kuin yksilöllinen apu omien valintojen ja tarpeiden mukaan.

32. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä ehdotetun lain mukaisena palveluna.

Vastaajien määrä: 1

33. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä lastensuojelulain mukaisena avohuollon sijoituksena ilman huostaanottoa.

Vastaajien määrä: 1

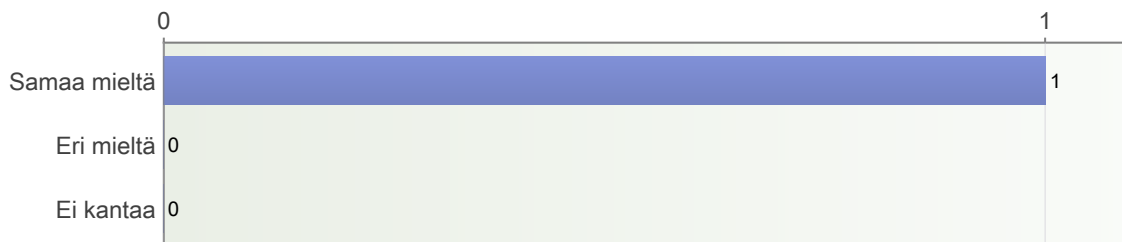
34. Vammaisten lasten asumisesta kodin ulkopuolella olisi säädettävä sekä ehdotetussa laissa että lastensuojelulaissa siten, että ehdotettu laki on ensisijainen.

Vastaajien määrä: 1

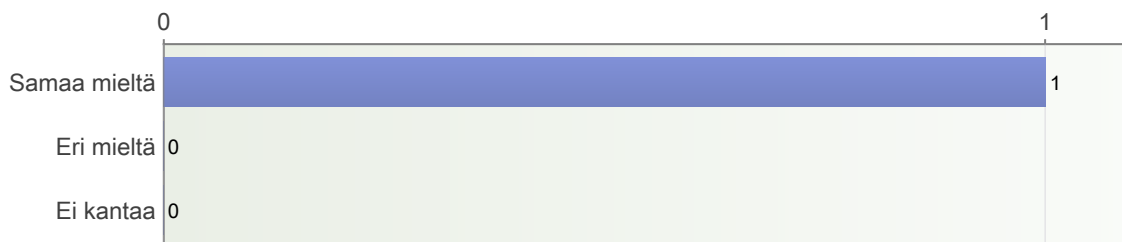
35. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi tehtävä ilman huostaanottoa avohuollon sijoituksena myös pidemmäksi aikaa.

Vastaajien määrä: 1

36. Vammaisten lasten sijoittaminen kodin ulkopuolelle olisi aina tehtävä lastensuojelulain periaatteiden ja säännösten mukaisesti.

Vastaajien määrä: 1

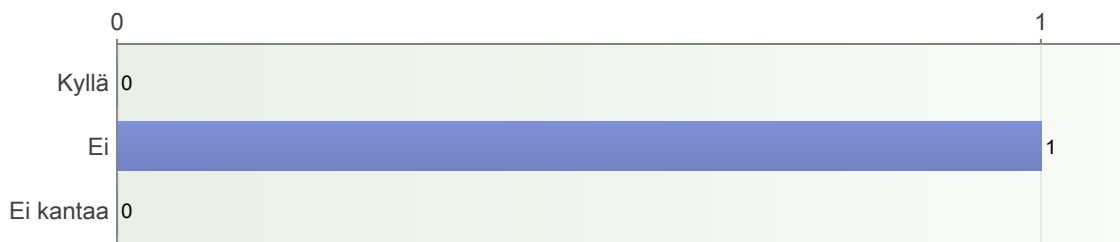
37. 26. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin liittyen tilanteisiin, joissa lapsi asuu erossa vanhemmistaan tai huoltajistaan?

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että tästä asiasta säädetään. Tässä kohdassa olisi syytä säätää myös siitä, mitä tapahtuu eroperheissä, kun lapsella on useampi kuin yksi koti. Tällä hetkellä monen vammaisen lapsen mahdollisuus pitää eron jälkeen yhteyttä molempiin vanhempiinsa vaarantuu siksi, että mm. asunnonmuutostöiden, apuvälineiden ja koulukyytien myöntämisessä huomioidaan vain yksi koti. Tarvittaessa asunnonmuutostyöt ja apuvälineet tulisi myönnetään molempiin koteihin.
Seitsemän lapsen enimmäisraja ryhmämuotoisessa asumisessa on turhan korkea, oikeampi olisi 3-4.
Viimeiseen momenttiin viitaten: vammaispalvelujen pitäisi aina olla maksuttomia. Lapsilisän pitäisi aina seurata lasta – silloinkin kun hän ei asu vanhempiensa luona.

38. 27. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

39. 28. Huomioita 14 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- On hyvä, että esteetöntä asumista tuetaan. Tämä on tarpeellista ja tärkeää. Tämä pykälä on kuitenkin turhan rajallinen. Se kaipaa lisää joustavuutta. Elämme yhteiskunnassa, jossa elämä vie paikasta toiseen esimerkiksi työn, ihmissuhteiden ja vastaavien takia. Ihmisellä voi olla useampi asunto ja asuinpaikka. Lapsi saattaa asua avioeron jälkeen vuoroviikoin eri vanhempien luona. Voi kysyä, onko säännös ajan tasalla tässä mielessä.

40. 29. Onko lyhytaikainen huolenpito tarpeellinen palvelu?

Vastaajien määrä: 1

41. 30. Onko selvää, milloin sovelletaan ehdotetun lain mukaista lyhytaikaista huolenpitoa koskevaa säännöstä ja milloin sosiaalihuoltolain (1301/2014) säännöksiä (esim. SHL:n 19 §:n mukaista kotipalvelua koskevaa säännöstä) tai omaishoidon tuesta annettua lakia?

Vastaajien määrä: 1

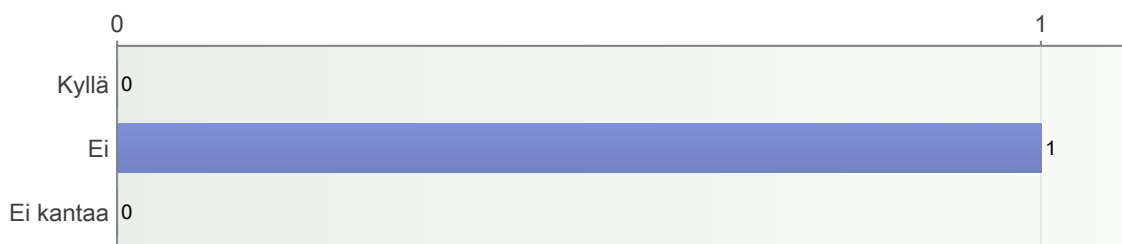
42. 31. Huomioita 15 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälään tulisi lisätä mahdollisuus saada lyhytaikaista hoitoa myös äkillisesti, siltä varalta että tapahtuu jotain odottamatonta.

43. 32. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

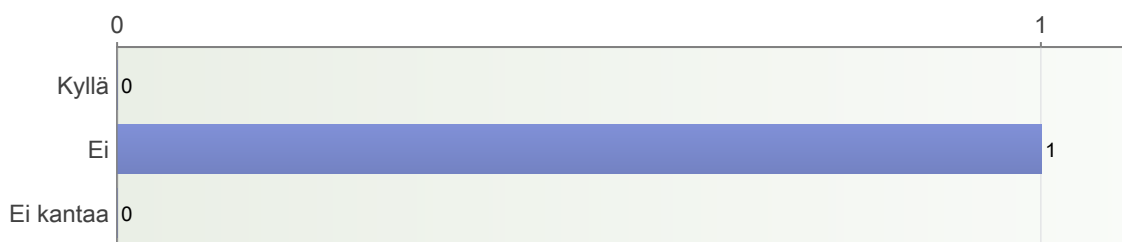
44. 33. Huomioita 16 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Pykälään tulisi selkeästi kirjoittaa auki vammaisen henkilön oikeus työtoimintaan.

45. 34. Turvaako säännös vammaisen henkilön liikkumisen?

Vastaajien määrä: 1

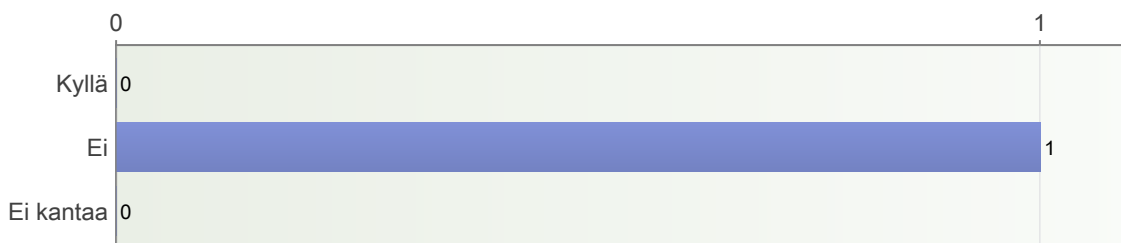
46. 35. Muita huomioita 17 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Liikkuminen on perusoikeus. Joukkoliikenteen painottaminen edellyttää, että esteetöntä joukkoliikennettä on tarjolla. Tämä ei ole itsestään selvää kaikkialla Suomessa.
Pykälän listaukseen tulisi lisätä myös maininta siitä että liikkumisen tuen ja palvelujen tulee mahdollistaa liikkuminen joka liittyy yhteiskunnalliseen osallistumiseen.
Olisi hyvä, jos Kalle Könkkölän selvityksessään esittämä ehdotus liikkumisen ohjauksen laajentamisesta liikuntavammaisille sisältyisi luonnokseen. On paljon vammaisia ihmisiä, jotka asuvat saavutettavan joukkoliikenteen ulottuvilla, mutta eivät uskalla käyttää sitä, koska kukaan ei ole opettanut heille miten se tapahtuu.

47. 36. Onko säännös tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

48. 37. Huomioita 18 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollisuus liikkumiseen on osallisuuden edellytys. 18 matkaa on käytännössä maksimi, vaikka sen pitäisi olla minimi. Se on aivan liian vähän aktiiviselle ihmiselle. On pelätty, että määrän nostaminen johtaa hurjiin kustannuksiin, mutta toisaalta suurin osa tämän palvelun käyttäjistä käyttää alle 8 matkaa kuukaudessa. Matkojen yhdistelyn kirjaaminen lakiin ei ole hyvä kirjaus, sillä käytännön kokemus on osoittanut että matkojen yhdistely ei ole toiminut. Sillä ei ole myöskään saavutettu merkittäviä säästöjä. Yksilöllisyydestä ei ole syytä tinkiä palvelussa, jota saadaan yksilöllisten tarpeiden takia. Matkojen yhdistely aiheuttaa kohtuuttoman pitkiä odotusaikoja ja vaarantaa kuljetuspalvelun yksityisyyden.

49. 38. Huomioita 19 §:n sisältöön.

Vastaajien määrä: 1

- Auton antaminen vammaisen henkilön käyttöön on kannatettavaa, varsinkin paikoissa joissa ei ole esteetöntä joukkoliikennettä.

50. 39. Huomioita 3 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

51. 40. Huomioita 4 luvun säännöksiin.

Ei vastauksia.

52. 41. Mitä muuta haluaisitte tuoda esiin lakiesitykseen liittyen?

Ei vastauksia.